

Oponentský posudok na vymenúvacie konanie doc., PhDr., Magdalény Bilej, PhD.

1. Úvod

Doc. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD. je absolventkou Filozofickej fakulty v Prešove UPJŠ v Košiciach, kde v r. 1971-1976 ukončila štúdium anglického jazyka a literatúry a ruského jazyka a literatúry. Dizertačnú prácu obhájila v r. 1999 na FF PU v Prešove v odbore 73-19-9 Jazykoveda konkrétnych jazykových skupín. V r. 2006 sa habilitovala v odbore lingvistika na Filozofickej fakulte v Debrecíne v Maďarsku. V rámci ďalšieho vzdelávania absolvovala v r. 1992-2002 jeden študijný pobyt v USA a tri podobné pobyty vo Veľkej Británii.

2. Pedagogická činnosť

Po ukončení univerzitného štúdia bola v r. 1977-1978 stredoškolskou profesorkou na Gymnáziu vo Vranove nad Topľou a v r. 1978-1990 pôsobila v tej istej pozícii na Štátnej jazykovej škole v Prešove. V r. 1990-1997 pracovala ako odborná asistentka na Katedre cudzích jazykov Pedagogickej fakulty v Prešove UPJŠ v Košiciach. Po rozsiahlych organizačných zmenách, ktoré prebiehali v prešovskom akademickom prostredí, keď v r. 1995 bola vytvorená PU, v r. 1997-2006 zaujala miesto odborného asistenta na Katedre anglického jazyka a literatúry FHPV PU v Prešove. Na tom istom mieste zostala pôsobiť aj v r. 2006-2010 už ako docentka anglického jazyka a literatúry. Po ďalších organizačných zmenách na PU v Prešove začala doc. M. Bilá pôsobiť na Inštitúte anglistiky a amerikanistiky FF PU v Prešove, kde pracuje doteraz.

V doterajšej svojej pedagogickej činnosti na vyššie spomínaných akademických pracoviskách v Prešove učila najmä *anglickú fonetiku a fonológiu, úvod do štúdia jazyka, štylistiku, angličtinu ako cudzí jazyk, prekladový seminár*. V posledných rokoch rozšírila svoj vedecko-pedagogický obzor a okrem vyššie uvedených predmetov prednáša *interkultúrnú komunikáciu, komparatívnu lingvistiku, odborný preklad, vyučovanie výslovnosti, variety anglického jazyka*. Uvedenú vysokoškolskú pedagogickú činnosť realizuje v študijných odboroch anglický jazyk a kultúra 733 (2.1.35) prekladateľstvo a tlmočníctvo a anglický jazyk a anglofónne kultúry 7357 (2.1.32) cudzie jazyky a kultúry. Súčasne tieto predmety garantuje a spolugarantuje na 2. stupni vysokoškolského štúdia a takisto je spolugarantkou pre habilitačné a vymenúvacie konanie.

Počas doterajšieho svojho pôsobenia ako docentky viedla viacerých doktorandov, z ktorých štyria úspešne ukončili svoje štúdium. V súčasnosti je školiteľkou ďalšieho doktoranda. Okrem toho 45 študentov 1. a 2. stupňa ukončilo u menovanej svoje záverečné práce.

3. Vedeckovýskumná činnosť

Vo svojej odbornej a vedeckej činnosti sa dlhodobo venuje výskumu kontaktných vzťahov medzi angličtinou a slovenčinou. V prvom rade ide o vedecké hľadania rytmického usporiadania anglického rečového prejavu a vplyvu slovenčiny naň v slovenskom prostredí. V centre jej pozornosti je dlhodobý komparatívny výskum zvukovej roviny anglického a slovenského jazyka, pričom hlavný dôraz v spomínanom výskume je kladený na suprasegmentálne javy ako sú rytmus, pauza, intonácia. Práve tento výskum bol doc. M. Bilou spracovaný v jednom z projektov VEGA. Ďalšou oblasťou jej filologického výskumu je výslovnosť anglických proprií v slovenskom kontexte. Aj táto výskumná téma bola spracovaná v rámci projektu VEGA s lexikografickým výstupom. Popri uvedených hlavných témach jej vedeckého výskumu evidujeme ako ďalšiu jej výskumnú tému diskurzívnu a konverzačnú analýzu anglického mediálneho dialógu a jeho prekladateľské aspekty. Okrem

uvedených odborných a vedeckých smerovaní sa doc. M. Bilá venuje komparatívne výskumu anglickej a slovenskej terminológie všeobecnej jazykovedy, ktorú spracovala v rámci projektu KEGA aj s lexikografickým výstupom. V rámci projektu APVV na FF PU v Prešove spracovala viacslovné pomenovania v angličtine a slovenčine takisto s lexikografickým výstupom.

4. Publikačné výstupy a grantová činnosť

Svoje doterajšie vedecké výskumy doc. Bilá publikovala okrem iného v dvoch monografiách (jedna z nich je napísaná v spoluautorstve), z ktorých prvá bola vydaná v zahraničnom vydavateľstve. Je autorkou troch vysokoškolských učebníc a dvoch skript.

Vo svojej vedecko-výskumnej a publikačnej činnosti sa najviac zameriava na fonetické stránky jazyka v angličtine, pričom tento filologický jav skúma na komparatívnom anglicko-slovenskom základe. Z tejto oblasti publikovala viaceré svoje práce, z ktorých za najvýznamnejšiu možno považovať monografiu *Intonačná štruktúra vety: porovnávací aspekt* (Prešov. PU 2010).

Jej doterajšia vedecko-pedagogická činnosť má bohaté publikačné výstupy. Má zaevidovaných 45 vedeckých prác v jednotlivých formách kategórie „A“, z toho je 26 prác uverejnených v zahraničí, niektoré z nich sú uverejnené v časopisoch registrovaných vo významných databázach. V tom istom ukazovateli vo vzťahu k citáciám má takisto viac jednotiek, ako požadujú platné kritériá. Spolu má zaevidovaných 101 citácií, z toho 39 v zahraničí. 6 z týchto citácií je indexovaných WoS alebo Scopus.

Počas doterajšej svojej vedecko-pedagogickej činnosti bola riešiteľkou v 4 vedecko-výskumných projektoch, v dvoch výskumných projektoch bola vedúcou riešiteľkou. V súčasnosti pracuje na svojom výskume v rámci ďalšieho vedeckého projektu. Obzvlášť sa žiada poukázať na projekt KEGA 007PU—04/2015-2017: *Virtuálny interaktívny anglicko-slovenský a slovensko-anglický slovník všeobecnej jazykovedy* a na projekt v rámci agentúry VEGA 1/0475/08-2010: *Komparatívna analýza vybraných suprasegmentálnych javov (dôrazu, pauzy a melódie) a ich syntaktického stvárnenia v angličtine, nemčine a slovenčine v sémanticky identických jednotkách hovorového štýlu*.

Doc. Magdaléna Bilá pravidelne píše odborné posudky projektov KEGA, píše recenzie na jednotlivé štúdie a učebnice, do odborných filologických časopisov a takisto posudzuje doktorandské a habilitačné práce na domacom a iných akademických pracoviskách. Je externou členkou odborovej komisie pre doktorandské štúdium v odbore Lingvistiká konkrétnych jazykov na MU v Brne, v podobnej pozícii je na PdF UKF v Nitre a v štyroch odboroch doktorandského štúdia na domacom akademickom pracovisku. Absolvovala niekoľko pozvaných prednášok v zahraničí, získala prestížne štipendium od Fulbrightovej nadácie na polročný študijný pobyt na univerzite v USA.

5. Záver

Doc. PhDr. Magdaléna Bilá, PhD. je v našich akademických kruhoch považovaná za veľmi dobrú odborníčku vo svojom odbore, dlhodobo sa presadzuje na veľmi kvalitnej úrovni v domacom a zahraničnom vedeckom filologickom prostredí a žiada sa zdôrazniť aj jej hlboko ľudský osobnostný rozmer, ktorý prezentuje vo svojom vedecko-pedagogickom pôsobení počas celej svojej profesionálnej kariéry. Berúc do úvahy všetky vyššie uvedené konštatovania odporúčam, aby doc. PhDr. Magdaléne Bilej, PhD. bol po úspešnom inauguračnom konaní, po splnení všetkých vysokoškolskou legislatívou predpísaných podmienok **udelený akademický titul profesor v študijnom odbore 2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo**.

V Prešove, 27.09.2017

prof. PhDr. Jozef Sipko, PhD.